

CAPUT IX.

IT post dies sex assumit Iesus Petrum, & Jacobum, & Joannem: 2. & duxit illos in montem excelsum seorsum solos, & transfiguratus est coram ipsis. 3. Et vestimenta eius facta sunt splendida, & candida nimis velut nix, qualia fiallo non potest super terram candida facere. 4. Et apparuit illis Elias cum Moysc: Et erant loqueutes cum Iesu. 5. Et respondens Petrus, ait Iesu Rabbi: bonum est nos hic esse: Et faciamus tria tabernacula, tibi unum, & Moysi unum, & Elize unum. 6. Non enim sciebat quid diceret: erant enim timore exterriti. 7. Et facta est nubes obumbrans eos. & venit vox de nube dicens: Hic est Filius meus charissimus, audite illum. 8. Et statim circumspicientes, neminem amplius viderunt, nisi Iesum tantum secum. 9. Et descendentes illis de monte, precepit illis ne cuiquam, quæ vidissent, narrent. nisi cum filius hominis à mortuis resurrexerit. 10. Et verbum continuerunt apud se, conquirentes quid esset, cum à mortuis resurrexerit. 11. Et interrogabant eum dicentes: Quid ergo dicunt Pharisei, & Scribæ, quia Eliam oportet venire primum? 12. Qui respondens, ait illis: Elias cum venerit primò, restituet omnia, & quomodo scriptum est in filium hominis, ut multa patiatur & contemnatur. 13. Sed dico vobis quia, & Elias venit (& fecerunt illi quæcumque voluerunt) sicut scriptum est de eo. 14. Et veniens ad discipulos suos, vidit turbam magnam super eos, & Scribas conquirentes cum illis. 15. Et confestim omnis populus videns Iesum, stupefactus est, & expaverunt, & accurrentes salutabant eum. 16. Et interrogavit eos, quid inter vos conquiritis? 17. Et respondens unus de turba, dixit, Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum: 18. Qui ubique eum apprehenderit allidit illum, & spumat, & stridet dentibus, & arefcit: & dixi discipulis tuis ut ejicerent illum, & non potuerunt. 19. Qui respondens eis, dixit: O generatio incredula quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patriar? afferre illum ad me. 20. Et attulerunt eum. Et cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum: & elisus in terram volutabatur spumans. 21. Et interrogavit Patrem ejus, quantum temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait, ab infantia. 22. Et frequenter eum in ignem, & in aquas misit, ut eum perderet: sed si quid potes adjuva nos, misertus nostri. 23. Iesus autem ait illi, si potes credere omnia, possibilia sunt credenti. 24. Et continuo exclamans pater pueri, cum lacrymis aiebat: Credo Domine: adjuva incredulitatem meam. 25. Et cum videret Iesus concurrentem turbam, cominatus est spiritui immundo, dicens illi, surde, & mute spiritus, ego præcipio tibi, ex ab eo, & amplius ne introeas in eum. 26. Et exclamans, & multum discerpens eum exiit ab eo, & factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent, Quia mortuus est. 27. Iesus autem tenens manum ejus elevavit eum, & surrexit. 28. Et cum introisset in domum, discipuli ejus secretò interrogabant eum: Quare nos non potuimus ejicere eum? 29. Et dixit illis. Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione, & jejunio. 30. Et inde profecti prætergredebantur Galilæam: nec volebat quemquam scire. 31. Docebat autem discipulos suos, & dicebat illis: Quoniam filius hominis tradetur in manus hominum, & occidetur, & occisus tertia die resurget. 32. At illi ignorabant verbum: & timebant interrogare eum. 33. Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent, interrogabat eos: Quid in via tractabatis? 34. At illi tacebant, siquidem in via inter se disputaverant, quis eorum major esset. 35. Et residens vocavit duodecim; & ait illis: Si quis vult primus esse erit omnium novissimus, & omnium minister. 36. Et accipiens puerum, statuit eum in medio eorum, quem cum complexus esset, ait illis: 37. Quisquis unum ex hujusmodi pueris receperit in nomine meo me recipit, & quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum, qui misit me. 38. Respondit illi Joannes dicens: Magister, vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur nos, & prohibuimus eum. 39. Iesus autem ait: Nolite prohibere eum. Nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo, & possit citò male loqui de me. 40. Qui enim non est adversum vos, pro vobis,

bis est. 41. Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ in nomine meo, quia Christi estis: amen dico vobis, non perdet mercedem suam. 42. Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola asinaria collo ejus, & in mare mitteretur. 43. Et si scandalizaverit te manus tua, abscinde illam: bonum est tibi debilem introire in vitam quam duas manus habentem, i e in gehennam, in ignem inextinguibilem. 44. Ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. 45. Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum; bonum est tibi claudum introire in vitam æternam, quam duos pedes habentem, mitti in gehennam ignis inextinguibilis. 46. Ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. 47. Quod si oculus tuus scandalizat te, ejice eum: bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quam, duos oculos habentem, mitti in gehennam ignis. 48. Ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. 49. Omnis enim igne salietur, & omnis vltima sale salietur. 50. Bonum est sal, quod si sal insullum fuerit, in quo illud condietis? habere in vobis Sal, & pacem habere inter vos.

ARGUMENTVM cum Remissionibus.

- Primò, Vers. 1. Transfiguratur Iesus apparentibus Elia, & Moysc. Explicavi tom 4. c. 8. & suprâ Matth. 17 q. 12.
- Secundò, Vers. 8. Interrogatur à discipulis de adventu Elize ad omnia restituenda, quod explicavi tom 4. c. 9. & suprâ Matth. 17 q. 3. & 4.
- Tertiò, Vers. 16. Energumenum sordidum, & mutum sanat. Explicavi tom 4. c. 9.
- Quartiò, Vers. 32. Contentonem discipulorum de primatu studio humilitatis curat, ut fiamus sicut pueri, quod explicavi tom 4. cap. 10. & suprâ Matth. 18. q. 1. & 2. & ibi citato cap. 10. de scandalo dixi.
- Quinto, Vers. 37. Non vult prohibere eum, qui ejiciebat dæmonia, licet ejus assecla non videretur: quod hic est explicandum.
- Sextò, Vers. 43. Docet melius esse manū, vel pedem abscindere, quam in vermes gehennæ incidere; quod hic est explicandum.
- Septimò Vers. 48. Docet igne mortificationis, & sale discretionis tollendum esse scandalum.

De ejicientibus Dæmonia.

QUÆSTIO I.

Quare Joannes, cum vidisset hominem quemdam facere miracula, cum voluit prohibere?

AIt noster Evangelista in præsentia n. 38. Respondit illi Joannes, dicens: Magister vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur nos, & prohibuimus eum: Similia scribit D. Lucas, c. 9. n. 49. D. Luc. ii Syrus: Quia non nobis adhaeret: Et ilud: Respondit Joannes, juxta communem modum loquenti Scripturæ, id est, dixit, seu interrogavit Joannes, ut notat Menochius; & hujus interrogationis occasio extitit, quia dixerat Dominus suprâ, n. 36. quod ille, qui unum parvulum suscipit in nomine ejus, ipsomet Dominum suscipit: Inde Joannes interrogat, quid dicendum de eo qui miracula facit in nomine tuo, licet non sit tui nobiscum assecla.

Et prima difficultas in hac materiâ: An iste, quia talia miracula faciebat, esset fidelis, vel infidelis: fuisse infidelem tenent multi, quos citato nomine referunt Lyra, & Albertus Magn. & communiter Authores rem sub lite relinquunt; pro quibus stat Theophylactus apud Catenam D. Thom. & ait: Vel etiam quidam increduli videntes nomen Jesu virtuosum, dicebant ipsi hoc nomen, & signa faciebant, licet Divinâ gratiâ essent indigni; volebat enim Dominus etiam per indignos nomen suum ampliare: Nam constat multos malos in nomine Christi posse dæmonia ejicere: Matth. 7. num. 22. Multi dicent mihi in die illa Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, & in nomine tuo dæmonia ejecimus: & in nomine tuo multas virtutes fecimus: Et tunc confitebor illis, quia nunquam novi vos: discedite à me, qui operamini iniquitatem: Et tales faciunt miracula non virtute nominis Christi.

Tamen multi alii existimant fuisse fidelem, Ita D. Chryostom. apud Catenam ait: Multi credentium charismata receperunt, nec tamen

Textus.
D. Luc. ii Syrus.
Menochi
Lyran.
Alb. Maga
Theophyl.
Prima sententia.
D. Chryostom.

Euthym. D. Ambros. Alb. Mag. Joan. 8. Joan. 10.

spiritum prophetiae non accepissent, restitit Moyses dicens: Quid amularis pro me? Quis tribuat ut omnis populus prophetet, & ei dei Dominus spiritum suum: Num 11. n. 29. Hae enim est Charitas Spiritus sancti, & Charitas Christi Domini, quae in omnes omnia bona sua diffundit, ac dilatat eosque condecorat, ac nobilitat, nulli invidet, ac aemulatur, sed omnibus congaudet. 1. Cor. 13.

Probabilior sententia.

Respondet Christus suis Apostolis: Nolite eos prohibere; quia opus bonum operatur, & mihi maxime honorificum, ut inde agnoscant omnes virtutem mei nominis: cum illius invocatione daemones expellantur: Inde mandat; Nolite prohibere: Beda; In quo docet neminem a bono, quod ex parte habet, esse arcendum, sed ad hoc potius quod nondum habet, esse provocandum. Et quod per tales, qui ipsum publice non sequebantur in nomine Christi daemonia ejicerent, maxime gloriosum erat ipsi Christo D. ad refutandam malignantium impietatem, qui dicebant, quod ipse daemonium habebat; & in Belzebul ejiciebat daemonia; quae calumnia exinde aperte convincebatur esse falsa, cum solum nomen ejus invocatum daemones destrueret, & expelleret.

QUESTIO II.

Quare Christus D. vult ut non prohibeatur ille, qui faciebat miracula?

6. Text. Graecus. Ethiopie, d. Luc. 9.

Audita interrogatione Joannis, Jesus ait: Nolite prohibere eum: nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo, & possit cito male loqui de me: Graecus: Qui possit facile malum dicere mihi, Pergit Textus D. Marc. Qui non est adversum vos, pro vobis est: Ethiopie: Quia si non fuit contra vos, amicus vester est: Ferè similia habet D. Lucas 9. n. 10. Cum Josue vidiisset Eldad, & Madad prophetizantes, & vellet eos prohibere, tanquam si gloriae Moysis officerent, eo quod à Moyses

Alteram rationem, etiam assignat Christus, cur ille non sit prohibendus? Quia qui non est adversum vos, pro vobis est. Ac si dicat Christus, qui in nomine meo daemonia ejicit, meum, ac vestrum negotium facit; pro meâ, ac vestra causâ stat: nam totum nostrum negotium est publicare, ac manifestare virtutem nominis mei; hoc autem faciunt, qui in nomine meo daemonia ejiciunt; Ergo non sunt vobis contrarii in ipso opere, ac proinde non sunt prohibendi.

Objeicit in praesenti Luc. 9. D. Ambrosius, quod haec verba, Qui enim non est adversum vos, pro vobis est, videantur contraria illis dictis à Christo D. Matth. 12. num. 25. Luc. 11. num. 17. Qui non est mecum, contra me est, quia illi, qui ejiciebant daemonia non erant cum Christo, ac Apostolis: Ergo videtur, quod erant adversus eum. Respondeo, quod illa erant duo proverbialia, quibus Dominus in diversis locis usus est, & inter se habent eundem sensum: Qui non est adversum vos: in opere, quod perpetratur, ut erant isti, qui in nomine Christi ejiciebant, Pro vobis est, vestrae intentioni, ac affectui operantur. Qui non est mecum: in opere, nempe, quod ego facio, contra me est, Hi autem ejicientes daemonia erant cum Christo, cum ex tali opere nomen Christi exaltaretur, ac sublimaretur; Ergo non erant contra Christum, ac Apostolos, sed vobis.

In Inferno Vermes.

QUESTIO III.

Quare dum Christus D. agit de penis Inferni, non solum de igne, sed etiam de vermibus facit mentionem?

Tripliciter in praesenti hic dum de penis inferni agit, Christus repetit; Ubi vermis eorum

Text. 12. Calvinus. Prima sententia. D. Hieron. Procopius. D. Ambros. D. August. Janfenius. Thom. Soto.

eorum non moritur, & ignis non exinguitur, n. 44. 46 & 48. Ex quo inquirendum est, an in Inferno praeter ignem, sint etiam vermes horribiles, ac horrendi, mordaces, & torquentes. Calvinus lib. 3. Institut. 2. §. 12. Sicut ignem inferni tropicè accipit, ut nihil sit aliud, quam ipsa Dei indignatio apprehensa à damnatis: ita consequenter accipit tropicè vermes: Multi, & graves Catholici, licet concedant in inferno verum, & proprium ignem, vermes verò tropicè accipiunt, dicuntque esse illum intimum dolorem, qui tanquam vermis corrodit, proveniens ex putredine peccati dilacerans animam, ac vehementer torquens ex supernâ felicitate amissa, quam facile poterant consequi, ut à tantâ miserâ effugerent. Videntur stare pro hac sententiâ D. Hieronymus, & Procopius ad Isaiam 66. n. 24. D. Ambrosius lib. 7. in cap. 14. Luc. citatur etiam D. August. lib. 20. de Civitate cap. 21. Janfenius in sua Concordia cap. 71. D. Thomas in 4. d. 50. q. 2. art. 3. ad 1. & 2. Soto, & alii.

13. Vera sententia. D. August. D. Basil. Cyril. Innocent. III. D. Prosper. D. Gregor. D. Chryso. D. Anselm. Theophyl. Euthym. Serarius. Cornel. Sanchez.

Simpliciter tamen dicendum, quod in inferno vermes sint terribiles, ac horrendi, & festidissimi, sicut & naturaliter Salamandra, & pyrausta vivunt igne, qui terribiliter, ac omni duro & saevo modo torquent, ac corrodunt damnatos; quam sententiam expressè tenent D. Augustinus lib. 21. de Civit. cap. 9. D. Basilus in Psalm. 33. ad illa verba: Timorem Domini docebo vos: Nolter D. Cyrillus Orat. de exitu animae. Innocentius Pontif. xiii. de Contempt. Mundi cap. 21. D. Prosper. lib. 3. de Vita Contemplativa. D. Anselmus in Lucidario. D. Greg. Magn. D. Chryso. Theophylact. Euthym. & alii multi quos citant, & sequuntur Serarius in Judith. cap. 16. q. 2. Cornelius, Sanchez ad c. 66. Isaiæ. num. 24.

14. Primum argumentum.

Probatur, primò hæc sententia ex citato loco Isaiæ, ubi ait Propheta loquens de damnatis: Vermis eorum non morietur: & tripliciter hoc hic repetit Christus Dominus, Vermis eorum non morietur, & ignis non exinguitur; ergo sicut in inferno verus & proprius ignis intelligitur, sic & vermis proprius, & verus intelligitur, juxta regulam S. Augustini, ac aliorum Patrum, & Theologorum; quod verba Sacrae Scripturae proprie sint intelligenda, & non tropicè, nisi cogat aliqua absurditas sententiæ. Et confirmitur, quia Beati in caelesti patriâ habent omnia, quae pertinent ad suavem oblectationem, ac jucunditatem sensuum; ut dixi tom. 2. in Apocalyp. c. 21. q. 16. ergo è contra in damnatis datur omnis poena sensus, ignis, sulphur, fœtor, horribiles visiones, & crudeles vermium morsus.

15. Isai. 66.

Probatur secundò ex Sacra Scripturâ, ait Isaias citato loco cap. 66. n. 24. Videbunt cadavera virorum, qui pravaricati sunt in me; vermis eorum non morietur, & ignis eorum non exinguitur: Ecclesiast. 7. num. 19. ait: Vindicta carnis impii ignis, & vermis. Judith. 16. num. 21. ait: Dabit ignem, & vermes in carnes eorum: ergo vermes erunt in corpore, seu cadavere, ut ait Isaias, in carnibus; ut inquit Ecclesiasticus, & Judith; ergo non in phantasia, vel consideratione, seu imaginatione. Nec valet aliquorum responsio, quod vermes dabuntur in cadavere, & carne in sepulchro, sed contra. In citatis locis dicitur, quod dabuntur ignis, & vermis in

carpe: ergo sicut ignis est in inferno, sic & vermis, & quod vermis sit in sepulchro, & cadavere, non est aliquid peculiare damnatis, nam etiam vermis est in cadavere, ac sepulchro multorum iustorum; ergo Scriptura loquitur de damnatis in inferno.

Moraliter per Vermem intelligitur conscientiae morsus; qui ut crudeles vermes eam mordet, ac corrodit; pro quo pulchre Innocentius Tertius citato loco. Vermis, ait, conscientiae tripliciter, lacerabit, affliget memoria, sera turbabit poenitentia, torquetur angustia: venient in cogitationem peccatorum suorum timidi, Sap. 5. Cum in genere turbatione recogitant, quae cum nimia delectatione gesserunt, ac stimulus memoriae pungat ad poenitentiam, quos aculeus nequitiae stimulat ad culpam, & hæc est angustia, quae crudeliter torquet, & nunquam cessat, ut corrodât memoria eorum, quae cum tantâ delectatione gessit, & torquetur sera poenitentia eorum quae gessit, & torquetur aculeis eorum, quae fuerunt fomenta ad culpam; ferè similiter Victor. Antioch. hoc loco in Marcum.

Scribit D. Lucas 16. n. 19. Erat quidam dives, qui induebatur purpura, & bysso, & epulabatur quotidie splendide; & erat quidam mendiculus nomine Lazarus, qui saecula ad sanuam duriorum ceribus plenus, & c. Quinam horum duriorum vitam habebat: an ille qui ulceribus erat plenus, & vermibus exterius corporis corrofus: qui purpura, bysso induebatur, & epulabatur splendide? In illo multi vermes, & ulcera videbantur, in hoc verò nihil aliud apparebat, nisi purpura & bysso, ac delicatæ epulæ. Tamen in hoc, divitiæ erant morsus mala conscientiae, qui crudeliter mordent, & torquent, & miserabiliter em, ac duriorum reddunt illius vitam, quam qui vermes, ac ulcera in corpore patitur. D. Chryso. homil. 2. de Lazaro: Ne mihi dixeris illum mensâ sumptuosâ frui, vesibus circumdari sericis: sed explica mihi istius conscientiam, & videbis intus gravem peccatorum tumultum, ingentem metum, tempestatem, turbationem, Viabris velut in curia mentem ad thronum conscientia confedisse regalem, & tanquam judicem sedentem, cogitationes loco carnicium adhibentem, latera conscientia radentem singulis.

QUESTIO IV.

Quare Christus D. ad habendam pacem sal habere commendat suis Apostolis?

In ultimo versu istius Capituli num 50. ait Christus: Habere inter vos sal, & pacem habere inter vos: Arabicus; & concordet alter versum cum altero; Ethiopie: Quarite inter vos, qui pacem habeatis: Quam sententiam peculiariter refert Marcus, peculiariter est inquirendum à nobis, quare Christus hoc suis Apostolis dixisset.

Ad quod respondeo secundum sensum literalem facti Apostoli, ut patet ex hoc capite num. 34. Disputaverant, quis eorum major esset quam contentione Christus D. refutat ut inu-